Schulnachrichten

für die Zeit

von Ostern 1863 bis Ostern 1864.

A. Lehrverfassung.

Da für die drei untern Klassen wegen des häufigen Wechsels der Lehrer ein genauer Bericht nicht gegeben werden kann, Veränderungen im Lehrplan übrigens nicht eingetreten sind, so folgen ausführliche Nachrichten nur für die obern Klassen. Im nächsten Programme wird über alle Klassen ein vollständiger Bericht folgen.

Prima.

Ordinarius Dr. Czaplicki.

1) Religion 2 St. comb. mit Secunda.

a) katholisch: die Lehre von der Offenbarung, von der heiligen Schrift und Tradition, von Gott und seinen Eigenschaften. Garzstka.

b) evangelisch: das Evangelium Johannis in der Ursprache gelesen und erklärt 1 St. Kirchengeschichte vom apostolischen Zeitalter bis 800, nach Hollenberg 1 St. Repetition des Katechismus und einiger Kirchenlieder. Schönfeld.

2) Lateinisch 8 St. w. Cicero or. pro Milone, Tuscul. disputat. lib. 1., Brutus s. de clar. orator. bis cap. 30. 4 St. Uebersetzung aus Süpfle 1 St. Extemporalien und Exercitien verbunden mit Stillehre. Retroversionen aus Cice-

WIADOMOŚCI

szkólne

od Wielkiéjnocy 1863 do Wielkiéjnocy 1864.

A. Rozkład nauk.

Ponieważ z trzech niższych klass dla częstéj zmiany nauczycieli dokładnego sprawozdania zdać nie można, żadne zresztą w planie naukowym nie zaszły zmiany, następują przeto tylko szczegółowe wiadomości o trzech wyższych klassach. W następnym programie umieszczoném będzie dokładne sprawozdanie z wszystkich klass.

Klassa I.

Ordynaryusz: Dr. Czaplicki.

1) **Religia** 2 gdz. tygodn. comb. z Sec.

a) katolicka: nauka o objawieniu, piśmie św. i o tradycyi, o Bogu i przymiotach boskich. Garzstka.

b) ewang. Ewangelią św. Jana czytano i objaśniano w języku pierwotnym 1 godz. Historya kościelna od czasów apostolskich aż do r. 800 podług Hollenberga 1 godz. Powtarzanie katechizmu i niektórych śpiewów kościelnych. Schönfeld.

2) **Łacina** 8 godz. tygod. Cicero orat. p. Milone, Tusc. disp. libr. I, Brutus s. de claris orator. aż do cap. 30. 4 godz. Tłomacz. z Süpflego 1 godz. Extemporalia i exercitia połączone z nauką o stylu. Retroversye z Cice-

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ro 1 St. Alle 4 Wochen eine freie Arbeit. Privatim: Cicero or. pro r. Dejotaro, Liv. lib. 21 Czaplicki. Horat. carm. lib. 1. u. 2. Satir.. lib. I., 1, 3, 4, 9. Monatlich eine Ode memorirt. 2 St. Luke.

3) Griechisch 6 St. w. Lycurgi orat. in Leocr. Thucydid. lib. 1, bis c. 86 (der Rest mit Ausschluß der Reden wurde privatim gelesen). Sophokles Oedipus R. u. Oedip. Col. — Extemporalien u. Exercit. 1 St. Homeri Ilias lib. 7—12. 1 St. Privatim Odyss. lib. 6—11 und 14. Der Director.

4) Deutsch 3. St. w. Literaturgeschichte bis zur ersten schlesischen Schule. Lectüre. Nibelungenlied u. Göthe's Wahrheit u. Dichtung. Privatim: Göthes Egmont, Torquato Tasso, Iphigenie, Schillers Gedichte, Don Karlos, über das Erhabene; Lessing's Nathan u. Laocoon. Dispositionsübungen, freie Vorträge. Alle 4 Wochen ein Aufsatz. Im Winter 1 St. Philosophische Propädeutik: Logik. Dr. Ebinger.

5) Polnisch 2 St. w. Literaturgeschichte bis zum 16. Jahrh. Freie Vorträge. Alle 4 Wochen ein Aufsatz. Grażyna von Mickiewicz gelesen u erklärt. Dr. Czaplicki.

6) Französisch 2 St. w. Aus Herrig u. Burguy „la France littéraire" p. 248—274 u. p. 489—506. Alle 14 Tage abwechselnd ein Exercit. und ein Extemporale. Luke.

7) Hebräisch 2 St. w. Nominalformen nach Seffer. Lectüre: 1. Könige 11,43—12,24. Psalm: 1, 3, 13, 15, 29, 137. Genes. c. 1—14. Schriftliche Uebungen im Uebersetzen u. Analysiren. Schönfeld.

8) Geschichte 3 St. w. Das Mittelalter vom Ausgange des sächsischen Kaiserhauses; Geschichte des 16. Jahrhdts. Lehrbuch Pütz. Der Director.

9) Mathematik 4 St. w.

a) Geometrie 2 St. Stereometrie. Von den Grenzen und Durchschnittsfiguren der Körper und der Ausmessung ihrer Oberfläche und ihres

rona 1 godz. Co 4 tyg. wolne wypracowanie. Prywatnie: Cicero or. pro r. Dejot. Liv. lib. 21. Czaplicki. Horat. carm. lib. 1 i 2., satyry liber I. 1, 3, 4, 9. Co miesiąc uczono się jednéj ody na pamięć Luke.

3) **Greckie** 6 godz. tygod. Lycurgi orat. in Leocr., Thucydid. lib. I. aż do c. 86 (resztę z wyjątkiem mów czytano prywatnie). Sophocles Oedipus R. i Oedipus Col. Extemporalia i exercitia 1 godz. Homeri Ilias liber 7 do 12, 1 godz. Prywatnie czytano Odyss. lib. 6—11 i 14. Dyrektor.

4) **Niemieckie** 3 godz. tyg Historya literatury aż do pierwszéj szkoły szląskiéj. Czyt. Nibelungenlied i Göthe'go Wahrheit und Dichtung. Prywatnie czytano z Göthe'go: Egmont, Torquato Tasso, Iphigenia. Z dzieł Szyllera: Don Karlos, o wzniosłem; z dzieł Lessinga: Nathan i Laokoon. Cwiczenia w dyspozycyach i wolne wykłady. Co 4 tygod. wypracowanie. Zimą 1 godz. propedeutyka filozoficzna: logika. Dr. Ebinger.

5) **Język polski** 2 godz. tyg. Historya literatury aż do 16. wieku. Wolne wykłady. Co 4 tygodnie wypracowanie. Czytano i objaśniono Mickiewicza Grazynę. Dr. Czaplicki.

6) **Język francuski** 2 gdz. tyg. Z Herriga i Burguy la France litteraire p. 248—274 i p. 499—506. Co 4 tyg. na przemian exercitium lub extemporale. Luke.

7) **Język hebrajski** 2 godz. tyg. Formy imion podług Seffera. Czytano: 1 królów 11,43—12,24. Psalm 1, 3, 13, 15, 29, 137. Genesis c. 1—14. Cwiczenia piśmienne w tłomaczeniu i wywodzeniu form. Schœnfeld.

8) **Historya** 3 godz. tyg. Wiek średny od wygaśnienia saskiéj linii cesarskiéj. Historya 16. wieku podług Pütza. Dyrector.

9) **Matematyka** 4 godz. tyg.

a) geometrya 2 godz. Stereometrya. O granicach i figurach w przecięciu brył, tudzież o wymierzaniu ich powierzchni i objętości i

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Volumens. Construction u. Berechnung der regulären Polyeder.

b) Arithmetik 2 St. Die Progressionen, Zinseszins u. Rentenrechnung. Uebungen im Ansetzen von Gleichungen. Alle 14 Tage eine häusliche Arbeit. Lehrbuch Kambly. Schmidt.

10) Physik 2 St. w. Vom Magnetismus, Galvanismus, Elektromagnetismus und Mechanik fester Körper. Lehrbuch Trappe. Schmidt.

Secunda.

Ordinarius: Luke.

1) Religion combin. mit Prima.

2) Lateinisch 10 St. w. Livius lib. 2, von c. 50 u. lib. 3, lib. 21. Privatim: Liv. l. 7, Cicero pro Marcello, pro Ligario, pro r. Dejot; pro Archia 4 St. Grammatik: Moisisiszig c. 77—89 1 St. Mündliche Uebersetzung aus Süpfle, Retroversionen und Memoriren einzelner Capitel aus Liv. 1 St. Wöchentlich ein Exercitium 1 St. Extemporalien 1 St. Die Ober-Secundaner lieferten ungefähr alle 2 Monate einen lateinischen Aufsatz. Luke. Virgil Aeneis lib. 4, von v. 305 u. lib. 5. Bucolica 1—4 2 Stndn. Dr. Czaplicki.

3) Griechisch 6 St. w. Prosa 4 St. Im Sommer Herod. lib. 8 bis c. 136. Im Winter Plutarchi Philopœm. u. T. Flamin. Syntax des Verbi, Exercit. nach Halm u. Extemporal. Der Director. Homer Il. lib. 1—3. Privatim: Od. lib. 4, 9, 12, 14, 16—18. 2 St. Dr. Jung.

4) Deutsch 2 St. w. Literaturgeschichte des 18. Jahrhundts. Erklärung Göthe'scher und Schiller'scher Gedichte; Lectüre von Schillers Jungfrau v. Orleans, Göthe's Hermann u. Dorothea, Reineke Fuchs. Privatim: Schiller's Maria Stuart, Wilhelm Tell, Wallenstein, Göthe's Götz von Berlichingen. Disponirübungen. Alle 4 Wochen ein Aufsatz. Dr. Ebinger.

i obrachowanie regularnych brył wielościennych.

b) arytmetyka 2 godz. Progressye, reguła procentu od procentu i obrachunek rent. Cwiczenia w ustawianiu równań. Co 14 dni wypracowanie domowe. Uczono podług Kamblego. Schmidt.

10) **Fizyka** 2 godz. tyg. O magnetyzmie, galwanizmie, o elektromagnetyzmie i o mechanice ciał stałych; książka naukowa Trappego. Schmidt.

Klassa II.

Ordynaryusz: Luke.

1) **Religia** combin. z Prymą.

2) **Łacina** 10 godz. tyg. Liv. lib. 2. od c. 50 i lib. 3., lib. 21. Prywatnie: Livius 7., Cicero pro Marcello- pro Ligario, pro r. Dejot., pro Archia 4 godz. Grammatyka Moiszisztziga c. 77—89 1 godz. Tłomaczenie ustne z Süpflego; tłomaczenie na odwrót i uczenie się na pamięć pojedyńczych rozdziałów z Liv. 1 gdz. t. Tygodniowe exercitia 1 godz. Cwiczenia w klassie pisane 1 godz. Sekundanerzy wyższi oddawali nieomal co 2 m. wypracowanie łacińskie. Luke. Virgiliusza Aeneidę ks. 4 od w. 305 i ks. 5. Bucol 1—2, 2 gdz. Dr. Czaplicki.

3) **Jęz. grecki** 6 godz. tygod. Prozy 4 godz. Latem Herod. ks. 8 aż do roz. 136. Zimą Plutarcha Philop. i T. Fl. Składnia słowa; ćwiczenia dom. p. Halma i ćwiczenia w klassie pisane. Dyrector. Homera Jliada ks. 1—3, prywatnie Odyssea ks. 4, 9, 12, 14, 16—18. 2 god. Dr. Jung.

4) **Jęz. niemiecki** 2 godz. tyg. Historya literatury wieku 18. Wyjaśniano utwory Göthego i Szyllera. Czytano Szyllera dziewicę orleańską, Göthego Hermanna i Dorotheę, Reineke Fuchs. Prywatnie: Szyllera Maryę Stuart, Wilhelma Tella, Wallensteina; Göthego: Götz von Berlichingen. Cwiczenia w dyspozycyach. Co 4 tyg. wypracowanie. Dr. Ebinger.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

5) Polnisch 2 St. w. Alle 4 Wochen ein Aufsatz, freie Vorträge. Gelesen und erklärt wurde Mickiewicz „Konrad Wallenrod" Dr. Czaplicki. Die deutschen Schüler von Prima und Secunda waren combinirt. Prosaische und poetische Stücke aus Rymarkiewicz übersetzt; die Lehre vom Verbum nach Semenenko, die wichtigsten syntaktischen Regeln. Exercitien nach Kampmann „Aufgaben." Schwarz.

6) Französisch 2 St. w. Gelesen: Lüdeking Th. 2 p. 1—18; 79—86 und 173—180. Grammatik nach Plötz Schulgrammatik Abschnitt 5 u. 6. Alle 14 Tage ein Exercitium oder Extemporale. Luke.

7) Hebräisch 2 St. w. Formenlehre bis zur Nominalbildung nach Seffer. Uebungen im Uebersetzen, mündlich u. schriftlich nach demselben. Schönfeld.

8) Geschichte 4 St. w. Geschichte der alten orientalischen Staaten, der Griechen, Macedonier und der Diadochen. Lehrbuch Pütz. Schwarz.

9) Mathematik 4 St. w.

a) Geometrie 2 St. Proportionalitat gerader Linien am Dreieck u. am Kreise; Berechnung der Seiten regulärer Polygone, Aufgaben aus der rechnenden Geometrie u. Construktion algebraischer Ausdrücke. Stereometrie bis zur Lehre von den Ecken ausschließlich.

b) Arithmetik 2 St. Die Rechnung mit Wurzelgrößen, Gleichungen 1. u. 2. Grades mit 1 u. mehreren unbekannten. 14tägige häusliche Arbeiten. Lehrbuch Kambly. Schmidt.

10) Physik 1 St. w. Allgemeine Eigenschaften der Körper; Aeromechanik, Akustik. Lehrbuch Trappe. Schmidt.

Tertia.

Ordinarius: Dr. Ebinger.

1) Religion 2 St. w. mit Quarta comb.

a) evangelisch: das Leben Jesu nach Hollenberg §. 47—83. Katechismus u. Bibelsprüche u.

5) **Język polski** 2 godz. tyg. Co 4 tygodnie wypracowanie, wolne wykłady. Czytano i wykładano Mickiewicza „Konrada Wallenroda". Dr. Czaplicki. Uczniowie niemieccy Prymy i Secundy byli połączeni. Tłomaczono ułamki prozy i poezyi z Rymarkiewicza. Nauka o słowie podług Semenenko, najważniéjsze reguły składni. Cwiczenia domowe z Kampmana: „Zadania." Schwarz.

6) **Jęz. francuzki** 2 godz. tyg. Czytano Lydeckinga cz. II. str. 1—18; 79—86 i 173—180. Grammatyka Plötza oddz. 5 i 6. Co 14 dni ćwiczenie domowe lub w klassie. Luke.

7) **Jęz. hebrajski** 2 godz. tygod. Nauka form aż do tworzenia imion podług Seffera. Cwiczenia w tłomaczeniu, ustnie i piśmiennie z tegoż. Schönfeld.

8) **Historya** 3 godz. tyg. Historya dawnych wschodnich państw, Greków, Macedończyków i diodachów, podług Pütza. Schwarz.

9) **Matematyka** 4 godz. tyg.

a) geometrya 2 godz. O proporcyonalności linii prostych przy trójkącie i w kole; obrachowanie boków regularnych wieloboków. Zadania rachunkowe z geometryi i konstrukcya algebraicznych wyrażeń. Stereometrya aż do nauki o ostrokątach włącznie.

b) arytmetyka 2 godz. Rachowanie z ilościami pierwiastkowemi, równania 1go i 2go stopnia z jedną i kilkoma nieznajonemi. Co 2 tyg. wypracowania domowe; książka Kamblego. Schmidt.

10) **Fizyka** 1 godz. tyg. Ogólne własności ciał; nauka o cialach lotnych, akustyka, podług Trappego. Schmidt.

Klassa III.

Ordynaryusz: Dr. Ebinger.

1) **Religia** 2 gdz. t. połącz. z klassą IV.

a) ewangielicka: życie Pana Jezusa p. Hollenberga §. 47—83. Katechizmu, miéjsc z

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

6 Lieder memorirt. Schönfeld.

b) katholisch: Die Lehre von der Gnade u. Rechtfertigung u. v. den Sakramenten. Garzstka.

2) Lateinisch 10 St. w. Caes. b. G. lib. 7, b. c. lib. 1 cursorisch, lib 2. Grammatik nach Moisißtzig §. 362—482; §. 580—801; wöchentlich ein Scriptum, im Sommer mehr Exercitien, im Winter mehr Extemporalien. Dr. Ebinger. Ovid. metarmorph. ausgewählte Stücke aus dem 9., 10. und 11. Buch, lib. 11 v. 410—486 wurden memorirt. 2 St. Dr. Jahns.

3) Griechisch 6 St. w. Xenoph. Anabas. lib. 2 c. 6, lib. 3 c. 1—4. Wiederholung der Formenlehre incl. der unregelmäßigen Verba. Alle 14 Tage ein Exercitium oder Extemporale. Mündliches Uebersetzen aus Spieß Uebungsbuch. Homer Odys. lib. 16, vom v. 110; lib 17 bis v. 290. 2 St. Dr. Czaplicki.

4) Deutsch 2 St. w. Stilübungen und freie Aufsätze alle 3 Wochen, Uebungen im Declamiren. Lectüre poetischer und prosaischer Stücke aus Kehreins Lesebuch, obere Lehrstufe Dr. Jung.

5) Polnisch 2 St. w. mit Quarta comb.

a) Polnische Atheilung. Lectüre prosaischer Stücke aus Rymarkiewicz Th. 2; Gedichte aus Cegielski's Sammlung erklärt, memorirt und declamirt. Satzlehre. Monatlich ein Aufsatz.

b) Deutsche Abtheilung. Formenlehre mit Ausnahme des Verbums nach Kampmann. Lectüre prosaischer Stücke aus Rymarkiewicz. Orthographische Uebungen an der Tafel. Exercitien aus Kampmanns „Aufgaben". Schwarz.

6) Französisch 2 St. w. Plötz Schulgrammatik Abschnitt 1, 2 u. 3. 14tägige Exercitien. Luke.

7) Geschichte 2 St. w. Geschichte der Griechen bis zur Schlacht von Chäronea. Römische Geschichte bis zu den Punischen Kriegen.

Geographie 1 St. w. Die außereuropäischen Erdtheile mit einem kurzen Ueberblick

pisma św. i 6 pieśni uczono się na pamięć. Schoenfeld.

b) katolicka: nauka o łasce, o usprawiedliwieniu i o Sakramentach św. X. Garzstka.

2) **Łacina** 10 gdz. tyg. Cæsar de bello gal. liber 7.; bell. civ. liber 1 i liber 2. Grammatyka Moiszisztziga §. 362—482, §. 580—801; tygodniowo ćwiczenie; latem więcéj ćwiczeń domowych, zimą więcéj w klassie pisanych. Dr. Ebinger. Ovid. metam. wybrane ułamki z 9. 10. i 11. ks., liber 11 w. 410—486 uczono się na pamięć. 2 godz. Dr. Jahns.

Język grecki 6 godz. tyg. Xenof. Anab. ks. 2, roz. 6; ks. 3 roz. 1—4. Powtór nauki o formach włącznie słowa nierugalarne. Co 14 dni ćwiczenie domowe lub w klassie. Tłomaczono ustnie z ks. do tłomaczenia p. Spiessa. Homera Odyssea ks. 16 od wiersza 110; ks. 17 aż do w. 290. 2 godz. Dr. Czaplicki.

4) **Jęz. niemiecki** 2 godz. tyg. Cwiczenia się w stylu i wolne wypracowania co 3 t. Cwiczenia w deklamowaniu. Czytano utwory prozy i poezyi z ks. Kehreina dla wyższych klass. Dr. Jung.

5) **Jęz. polski** 2 gdz. t. poł. z Quartą.

a) oddział polski: czytano prozę z ks. Rymarkiewicza cz. 2. Czytano i wykładano utwory poet. z ks. Cegielskiego; uczono ich się także na i pamięć deklamowano. Nauka o zdaniu. Co miesiąc wypracowanie.

b) oddział niemiecki: nauka form wyjąwszy słowa p. Kampmana. Czytano wzory prozy z Rymarkiewicza. Cwiczenia ortograficzne na tablicy, ćwiczenia domowe z Kampmana zadań. Schwarz.

6) **Jęz. francuski** 2 godz. tyg. Grammatyka dla szkół roz. 1. 2. 3. Co 2 tygodnie ćwiczenie domowe. Luke.

7) **Historya** 2 godz tyg. Historya Greków aż do bitwy pod Cheroneą; historya Rzymska aż do wojen Punickich.

Geographia 1 godz. tyg. Części ziemi zaeuropéjskie z krótkim przeglądem historyi

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

der Geschichte der Entdeckungen. Lehrbücher: Pütz und Seydlitz. Schwarz.

8) Mathematik 3 St. w.

a) Planimetrie 2 St. Lehre vom Kreise. Vergleichung und Berechnung des Flächeninhalts geradliniger Figuren; Aehnlichkeit der Dreiecke, Lösung von Construktions-Aufgaben.

b) Arithmetik 1 St. Die 4 Species mit einfachen Buchstabengrößen und Potenzen; die Lehre von den Proportionen; das Potenziren u. Wurzelausziehen. 14tägige häusliche Arbeiten. Lehrbuch: Kambly. Schmidt.

9) Naturbeschreibung 2 St. w. Im Sommer Botanik. Die Organe der Pflanzen in anatomischer und physiologischer Beziehung; Beschreibung lebender Pflanzen. Im Winter: Uebersicht des Thierreichs. Lehrbuch: Burmeister. Schmidt.

odkryć, p. Pütza i Seidlitza. Schwarz.

9) **Matematyka** 3 godz. tyg.

a) planimetrya 2 godz. Nauka o kole. Porównanie i obrachowanie powierzchni prostolin-figur; podobieństwo trójkątów. Rozwiązywano zadania konstrukcyi.

b) arytmetyka 1 godz. Cztery działania z pojedyńczemi ilościami algebraicznemi i z potęgami; nauka o proporcyach; potęgowanie i pierwiastkowanie. Co 2 tyg. wypracow. dom. Ks. nauk.: Kambly. Schmidt.

9) **Historya naturalna** 2 gdz. tyg. Latem botanika. Organy roślin ze względu anatomicznego i psychologicznego; opis żyjących roślin. Zimą przegląd królestwa zwierząt, podług Burmeistra. Schmidt.

Folgende Themata wurden in Prima bearbeitet:

W klassie I. opracowano następujące zadania:

Im Deutschen:

1. Dein Schicksal ruht in deiner eignen Brust.
2. Die Liebe zur Heimath und die Sehnsucht nach der Ferne scheinen einander zu widersprechen, gründen sich jedoch auf denselben Zug der menschlichen Natur.
3. Der Herzog von Alba in Göthe's Egmont und Schiller's Don Carlos.
4. Der Mäßige wird öfter kalt genannt von Menschen, die sich warm vor andern glauben, weil sie die Hitze fliegend überfällt.
5. Proprium humani ingenii odisse quem læseris. (Klassenarbeit.)
6. Ueber den Aberglauben.
7. Qui studet optatam cursu contingere metam, multa tulit fecitque puer, sudavit et alsit.
8. a. Ueber die Vorstellung von dem Neide der Götter bei den Griechen.
   b. Die Elemente hassen das Gebild der Menschenhand.
9. Die Zustände Italiens zur Zeit des Tasso nach Göthe.
10. Wenn Jemand sich wohl im Kleinen däucht, so denke, der hat ein Großes erreicht. (Klassenarb.)

Im Lateinischen:

1. Themistocles Atheniensibus magnitudinis auctor.
2. De bello a Pyrrho contra Romanos gesto.
3. Phocion quum ad mortem duceretur, hunc, inquit, exitum plerique clarissimi habuerunt Athenienses.
4. Unus bis republicam servavi, semel gloria, iterum aerumna mea.
5. De ingenio et moribus Clearchi secundum Xenophontis narrationem.
6. Deleta Carthago quae commoda et rursus quae incommoda rei Romanae attulerit, brevi disputatione explicetur.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

7. Romanos Cannensi calamitate accepta majores animos habuisse quam unquam rebus secundis, quam recte dixerit Cicero. (Klassenarbeit.)
8. Quae commoda et incommoda Alcibiades patriae attulerit exponatur.
9. Lacedaemoniorum et Atheniensium inimicitiae, unde ortae sint.

Im Polnischen:

1. Prawdziwa przyjaźń czyni życie znośniéjszem.
2. Trudniéj jest żyć dla ojczyny, aniżeli raz umrzeć.
3. O błogich skutkach, jakie nam przynoszą święta.
4. Charakter mieszkańców północnéj a południowéj Europy.
5. Charakter Robaka, jakim się okazuje w „Panu Tadeuszu“ Mickiewicza.
6. Czy męztwo i odwaga tylko w boju, czyli też i w życiu publiczném jest nieodzownie potrzebne.
7. Doniosłość i znaczenie historyczne bitwy pod Tannenbergiem.
8. De mortuis nil nisi bene.
9. Jakie znaczenie ma przeszłość narodu pełna chwały i znakomitych czynów dla potomstwa.

Für Schüler der 3 obern Klassen hat Dr. Ebinger einen Cursus zum Unterricht im Englischen eingerichtet in 2 wöchentlichen Stunden. 17 Schüler haben sich bis jetzt an demselben betheiligt.

Dla uczniów trzech wyższych klass urządził Dr. Ebinger kurs nauki języka angielskiego, udzielając tygodniowo 2 godz. Dotychczas miało w nim 17 uczniów udział.

B. Verfügungen

des Königl. Provinzial-Schulcollegiums

von allgemeinerem Interesse.

Vom 24. April 1863. Die Personal-Veränderungen im Lehrer-Collegio sollen künftig in jedem Jahre bis zum 1. December an das Provinzial-Schulcollegium eingeschickt werden.

Vom 6. Juli 1863. Die ordentlichen Lehrer Schmidt und Czaplicki werden zu Oberlehrern ernannt.

Vom 9. November 1863. Das Königl. Provinzial-Schulcollegium übersendet den neuen Lehrplan für den Zeichen-Unterricht. Die Schüler der drei obern Klassen, vorzüglich solche, deren künftiger Lebensberuf Geschicklichkeit im Zeichnen erfordert, sollen aufgefordert werden, sich möglichst zahlreich an dem Zeichenunterricht in Verbindung mit der Quarta zu betheiligen. Die Zeichenstunden für die Quarta sollen deshalb so gelegt werden, daß Schüler der 3 obern Klassen sich daran betheiligen können. An dem hiesigen

B. Rozporządzenia

Król. Prow. Rady Szkólnéj

tyczące się ogółu.

Z dnia 24. Kwietnia 1863. Zmiany osób w gronie nauczycielskiem mają w przyszłości każdego roku aż do 1go Grudnia Prow. Radzie Szkólnéj być zasłane.

Z dnia 6. Lipca 1863. Etatowi nauczyciele Schmidt i Czaplicki zostali nauczycielami wyższymi mianowani.

Z dnia 9. Listopada 1863. Król. Prow. Rada Szkólna przysłała nowy plan do nauki rysunków. Uczniowie trzech wyższych klass, osobliwie ci, których przyszłe powołanie wymaga biegłości w rysunkach, mają być wezwani, aby w połączeniu z klassą IV. jak najliczniéj zebrani w nauce rysunków udział brali. Z tego powodu mają godziny rysunkowe kl. IV tak być urządzone, aby uczniowie 3 wyższych klass w nich mógli mieć udział. Urządzenie to przy gimnazyum tutajszém od Wielkiéjnocy b. r.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Gymnasio wird diese Einrichtung von Ostern cr. an in's Leben treten.

Vom 11. November 1863. Nach dem Ministerial-Rescript vom 24. Septb. 1863 sollen an der Vorbereitungsklasse keine fremden Sprachen gelehrt werden. Die deutsche Sprache ist aber in Bezug auf Schüler polnischer Nationalität nicht als fremde Sprache zu betrachten, vielmehr darauf Bedacht zu nehmen, daß diese Schüler in den mit den höhern Lehranstalten in Verbindung stehenden Vorschulen in der Kenntniß und im Verständnisse der deutschen Sprache möglichst gefördert werden.

Vom 23. Dezember 1863. Künftig sind an das Königl. Provinzial-Schulcollegium 255 und an die Geheime Registratur des Königl. Ministeriums der geistlichen Angelegenheiten 167 Programme einzusenden.

wnijdzie w życie.

Pod dn. 11. Listopada 1863. Podług reskryptu ministeryalnego z d. 24. Września 1863 nie ma się w klassie przygotowawczéj obcych języków udzielać. Co się zaś tyczy uczniów polskiéj narodowości nie ma się język niemiecki za obcy uważać, owszem do tego dążyć, aby ci uczniowie, znajdujący się w szkołach przygotowawczych, będących w związku z wyższemi zakładami, w znajomości i zrozumiałości języka niemieckiego jak najdaléj postąpili.

Pod dn. 23. Grudnia 1863. W przyszłości ma się do Król. Prow. Rady Szkólnéj 255, a do tajnéj registratury król. ministerym spraw umyślowych 167 programów odesłać.

C. Chronik.

In dem nun verflossenen ersten Schuljahre, in welchem die Anstalt als Gymnasium besteht, hat dieselbe mit großen Hindernissen zu kämpfen gehabt, die durch den Mangel an Lehrkräften u. durch Wechsel der Lehrer herbeigeführt wurden. Viele Stunden mußten durch Combination oder durch starkes Heranziehen der einzelnen Lehrer besetzt werden. Der Unterricht hat deshalb, besonders in den 3 untern Klassen, sehr gelitten. Erst seit dem November a. pr. ist die volle Zahl der Lehrer erreicht worden und der Unterricht vollständig geordnet. Von den für die beiden neu gegründeten Stellen gewählten Lehrern konnte Dr. Ebinger erst am 1. Juli in sein Amt eintreten. Dazu kam, daß der ordentliche Lehrer, Herr Robert Saske nach längerer Krankheit am 22. April starb. Derselbe, evangelischer Confession, war am 11. März 1812 zu Oels geboren, auf dem Magdalenen-Gymnasium und der Universität zu Breslau gebildet. Ein Jahr lang war er provisorisch an der Realschule zu Rawicz beschäftigt. Seit dem 1. November 1859 beklei-

C. Kronika.

W upłynionym pierwszym roku szkólnym, w którym zakład jako gimnazyum istnieje, musiał tenże z wielkiemi walczyć przeszkodami, które brak i częsta zmiana nauczycieli wywołała.

Wiele godzin musiano przez połączanie lub niezwykłe obarczanie niektórych nauczycieli wypełniać. Ztąd też nauka, osobliwie w trzech niższych klassach, wielki poniosła uszczerbek. Dopiero od Listopada z. r. uzupełniła się liczba nauczycieli i nastąpił porządek w udzielaniu nauk. Z nauczycieli obranych na dwa nowo utworzone miéjsca, mógł Dr. Ebinger dopiero od 1go Lipca wstąpić na swój urząd. Do tego przystąpiło, że etatowy nauczyciel, pan Robert Zaske, po długiéj chorobie, życie zakończył. Był on ewangielik, ur. 11. Marca 1812 w Oleśnicy, wykształcony w gimnazyum św. Maryi Magdaleny i w uniwerzytecie Wrocławskim. Przez rok zatrudniony był interm. przy szkole realnéj w Rawiczu. Od 1go Listopada 1859 objął urząd etatowego nauczyciela przy tutajszém progimnazyum. Jego uprzéjmość i

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

dete er ein ordentliches Lehramt an dem hiesigen Progymnasium. Durch sein freundliches, biederes Wesen machte er sich bei seinen Collegen wie bei seinen Schülern gleich beliebt. Bei seinen gediegenen Kenntnissen in den geographischen und historischen Wissenschaften hat er dieselben in den Klassen, in denen er Unterricht ertheilte, wesentlich gefördert. Lehrer, wie Schüler, werden ihm stets ein dankbares Andenken bewahren.

Am 30. Juni schied Herr Oberlehrer Gustav Schaub von der Anstalt, um an dem Gymnasium zu Spandau die Stelle eines Oberlehrers zu übernehmen. Seit dem Juni 1855 hat derselbe mit hingebendem Eifer und treuester Gewissenhaftigkeit hierselbst gewirkt, zuerst als Dirigent der neuen Anstalt, dann als erster Lehrer derselben. Die Anstalt ist ihm zu dem größten Danke verpflichtet. Der an seine Stelle gewählte neue Lehrer, Dr. Jung konnte erst am 8. Oktober eintreten. Seine Stunden, sowie das Ordinariat von Quinta übernahm für die Monate August und September Herr Candidat Schönfeld mit der dankenswerthesten Bereitwilligkeit. Im Namen der Anstalt spricht der Unterzeichnete demselben für seine Freundlichkeit und seine große Mühe hiermit seinen aufrichtigsten Dank aus. Seine Wirksamkeit an der Anstalt wird uns unvergessen bleiben. Für die durch Sascke's Tod erledigte Stelle konnte lange kein passender Lehrer gefunden werden. Der Licentiat Hoffheinz, welcher von Pfingsten bis Ende September als Candid. prob. bei uns unterrichtete, mußte seine Stellung aufgeben. Erst am 2. November trat Herr Dr. Jahns ein, wodurch endlich das Lehrercollegium vollzählig wurde.

Am 17. März, als dem Gedenktage des Aufrufs Friedrich Wilhelms 3. „An mein Volk" wurde eine öffentliche Schulfeier veranstaltet. Der Unterzeichnete hielt die Festrede. An würdige Schüler wurden Prämien vertheilt. Das vom Herrn Minister geschenkte Bildwerk „aus König Friedrichs 2. Zeit" erhielt der Secundaner Jacob Levy.

powaga zjednała mu u jego współtowarzyszy i uczniów równą miłość. Obdarzony dokładnemi wiadomościami na polu geograficznem i historycznem, przyczynił się w klassach, w których nauk udzielał, do znacznego ich rozkrzewienia. Pamięć jego zostanie niezgasłą w sercach nauczycieli i uczniów.

Dnia 30. Czerwca pożegnał zakład nauczyciel wyższy, pan Gustaw Schaub, aby przy gimnazyum w Spandawie zająć miéjsce wyższego nauczyciela. Pracował on tutaj od r. 1855 z poświęceniem, gorliwością i największą sumiennością najprzód jako dyrygent nowego zakładu, potem jako jego pierwszy nauczyciel, za co mu zakład do największéj wdzięczności zobowiązanym jest. Na jego miéjsce obrany nowy nauczyciel Dr. Jung mógł dopiero 8. Października wstąpić. Jego godziny tudzież i ordynaryat klassy V. objął przez Sierpień i Wrzesień pan kandydat Schönfeld z gotowością podziękowania godną. Za jego uprzejmość i wielkie staranie składa mu podpisany w imieniu zakładu niniéjszém najgłębsze podziękowanie. Jego czynność przy zakładzie zostanie niezatartą w naszéj pamięci. Na wakans powstały przez śmierć Zaskiego nie można było przez długi czas odpowiednego znaleść nauczyciela. Licencyat Hoffheinz, który od Zielonych Świątek do końca Września u nas uczył, musiał swe stanowisko opuścić. Dopiero dnia 2. Listopada wstąpił pan Dr. Jahns, przez co nareszcie kollegium nauczycielskie się uzupełniło.

Na dniu 17. Marca, jako dniu pamiątki wezwania Fryderyka Wilhelma 3. „do mego ludu" obchodzono publiczną uroczystość szkolną. Podpisany miał mowę. Godnym uczniom rozdano nagrody. Dzieło z obrazami, darowane od pana ministra „z czasów króla Fryderyka II." otrzymał uczeń klassy II. Jak. Levy.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Da der Geburtstag Sr. Majestät des Königs auf einen Sonntag fiel, so wurde am Tage vorher eine Schulfeier veranstaltet, bei welcher Oberlehrer Schmidt die Festrede hielt.

Am 6. Juni beehrte der Geheime Ober-Regierungsrath Herr Dr. Brüggemann die Anstalt mit seinem Besuche und nahm besonders von der neu gegründeten Prima Kenntniß.

Ponieważ dzień urodzin Najjaśniéjszego Pana, króla JMci w Niedzielę przypadł, obchodzono uroczystość szkólną dzień wprzód, na któréj nauczyciel wyższy Schmidt miał mowę.

Na dniu 6. Czerwca zaszczycił Naczelny tajny Radzca regencyjny pan Brüggemann z Berlina zakład swem odwiedzeniem głównie w celu nabrania wiadomości o nowo założonéj klassie I.

D. Statistisches.

1. Schülerzahl.

Im Sommer-Semester gehörten der Anstalt im Ganzen 224 Schüler an; davon 200 dem Gymnasium, 24 der Vorbereitungsklasse. Es waren in Prima 4, in Secunda 18, in Tertia 25, in Quarta 48, in Quinta 47, in Sexta 58. Im Gymnasium waren: Evangelische 90, Katholiken 68, Juden 42; in der Vorbereitungsklasse: Evangelische 8, Katholiken 5, Juden 11.

Im Winter-Semester waren im Ganzen 248; davon 225 im Gymnasium, 23 in der Vorbereitungsklasse. In Prima 13, in Secunda 22, in Tertia 31, in Quarta 50, in Quinta 52, in Sexta 57. Im Gymnasium waren: Evangelische 87, Katholiken 97, Juden 41; in der Vorklasse: Evangelische 8, Katholiken 5, Juden 10.

Abgegangen sind während des Winter-Semesters bis jetzt: 7 aus dem Gymnasium, 1 aus der Vorklasse. Es bleiben also: im Gymnasium 218, in der Vorklasse 22. Ausländer sind darunter 5 im Gymnasium, 1 in der Vorklasse.

D. Statystyka.

1. Liczba uczniów.

W półroczu latowem należało do zakładu w ogóle 224 uczniów, z tych 200 do gimnazyum; 24 do klassy przygotowawczéj. W klassie I. było 4, w II. 18, w III. 25, w IV. 48, w V. 47, w VI. 58. W gimnazyum było 90 ewangelików, 68 katolików, żydów 42; w przygotowawczéj klassie: ewang. 8, kat. 5, żydów 11.

W zimowem półroczu było w gimnazyum w ogóle 248; z tych 225 w gimnazyum, 23 w przygotowawczéj klassie. W klassie I. 13, w II. 22, w III. 31, w IV, 50, w V. 52, w VI. 57. W gimnazyum było 87 ewangelików, 97 katolików, 41 żydów, w przygotowawczéj klassie: ewang. 8, katol. 5, żydów 10. Odeszło wśród zimowego półrocza dotychczas 7 z gimnazyum, a 1 z przyg. kl. Pozostaje się więc: w gimnazyum 218, w przygotowawczéj klassie 22. Między tymi znajduje się w gimnazyum 5, a w przyg. kl. 1 z obcych krajów.

2. Lehrer-Bibliothek.

2. Biblioteka nauczycieli.

Geschenkt erhielt die Anstalt: Von dem Herrn Minister der geistlichen Angelegenheiten 327 Schulprogramme, R. Köpke die Gründung der Friedrich-Wilhelms-Universität zu Berlin; vom Königl. Provinzial-Schulkollegio in Posen 11 Programme, vom Herrn Kreisgerichts-Rath Viola mehrere Bücher philologischen und historischen Inhalts, vom Herrn Kunkel aus Posen: Fiedler Geschichte von Alt-Griechenland.

Aus Mitteln des Etats sind unter anderen angeschafft: Horatius von Ritter, ausgewählte Re-

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

den des Demosthenes von Westermann, Wüllner Lehrbuch der Experimental-Physik Fortsetzung, Cicero: Brutus von Ellendt, Disputat. Tuscul. von Koch, Livius von Weißenborn Bd. 8. Petronii satirae von Büchler, Lycurgi or. in Leocr. von Mätzner, Phrynichi eclogae von Lobeck, Tibullus von Dissen, Preller griechische Mythologie, id. römische Mythologie, Guhl u. Koner das Leben der Griechen u. Römer, Lehrs populäre Aufsätze, Munk Geschichte der griechischen Literatur, Droysen Geschichte der preußischen Politik, Curtius griechische Geschichte, Ritter Europa herausgegeben von Daniel; Berghaus chart of the world; Trendelenburg elementa logices Aristoteleae u. Erläuterungen dazu; Rymarkiewicz wzory prozy, Cholewius Dispositionen Bd. 2; Kirchhof das Sonnen-Spectrum, Heißig Lehrbuch der darstellenden Geometrie; Cournot die Grundlehren der Wahrscheinlichkeitsrechnung, deutsch von Schnuse; Schnuse die Theorie u. Auflösung der höheren Gleichungen; K. Schmidt Geschichte der Erziehung, die Fortsetzungen von Stiehl's Centralblatt, der Zeitschrift fürs Gymnasialwesen, Petermanns Mittheilungen, Schlömilchs mathematischer Zeitschrift, Schmids Encyclopädie des Erziehungswesens.

3. Physikalisches Apparat. / 3. Apparata fizykalne.

Geschenkt wurden von Herrn Apotheker Gnoth: 2 Glasglocken, die eine mit Messinghahn zum Füllen von Ballons. Angeschafft wurden aus Mitteln des Etats: eine camera obscura, eine camera lucida, ein Apparat, um die Ausdehnung fester Körper durch die Wärme zu zeigen, ein Apparat, zum Nachweis der Wärmeleitung in verschiedenen Substanzen, ein Apparat für die Interferenz des Lichts.

Aus den freiwilligen Beiträgen deutscher Gutsbesitzer, zusammen 119 Thlr. sind angeschafft worden: 2 Ballons von Goldschlägerhaut, ein berganlaufender Kegel nebst Bahn, 1 Ampèresches Gestell mit vergoldeten Leitungsdrähten, ein Gyrotrop, ein Hufeisenmagnet, ein Nobilischer Multiplicator, ein magneto-elektrischer Rotations-Apparat, ein Hebe-Apparat mit Gewichten, eine Röhrenlibelle in Messing, eine Centrifugal-Maschine. In Summa 115 Thlr. 25 Sgr. Der Rest von 3 Thlr. 5 Sgr. ist für Emballage und Transport verausgabt worden.

4. Jugendbibliothek. / 4. Biblioteka młodzieży.

Geschenkt wurde vom Quartaner Nöbel, Tertianer Koziorowski und Quartaner Jaraczewski je 1 Bd.

Angeschafft wurden: Müldner nordisches Märchenbuch, Schmidt Gerechtigkeit erhöhet ein Volk, Koch Segen und Fluch, Mooser Gottfried Silbermann, Ruhkopf Undank ist der Welt Lohn; 6 Bände von Meyers Geschichtsbibliothek; Göthes Werke 40 Bde., Lessings Werke 10 Bde., Klopstocks Werke 10 Bde., Malczewski Marya, Goralczyk dzieje Polski w dwudziestu czterech obrazkach; Miaskowski zbiór rytmów; Mikolaj Rej z Nagłowic żywot człowieka poczciwego; A. Modrzewski o poprawie Rzeczypospolitéj, St. Orzechowski mowy St. Orzechowskiego; L. Gornicki wszystkie dzieła; Warszewicki dwie mowy pogrzebowe; J. Kochanowski wszystkie dzieła; Mikołaj Sęp Szarzyński Poezye; S. F. Klonowicz poezye polskie; Grochowski poezye; P. Kochanowski Gotfred; Szymonowicz Sielanki; J. Bartłomiéj z Szymon Zimorowicze bracia Sielanki.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

5. Unterstützungsfonds.

Für den Unterstützungsfonds sind im Jahre 1863 eingekommen:

durch milde Beiträge	74 Thl. 10 Sgr.
aus dem Verkauf der Schulgesetze à 2 Sgr.	6 Thl. 25 Sgr.
Kassenbestand von 1862	14 Thl. 18 Sgr. 1 Pfg.
	95 Thl. 23 Sgr. 1 Pfg.

Ausgegeben wurde:

Stipendium für den Primaner Jankowski	10 Thl.
Unterstützung an Schulgeld für 5 würdige Schüler	19 Thl.
an den Schuldiener für's Einsammeln	2 Thl. 14 Sgr. 6 Pfg.
für Bücher zu Prämien und zur Armenbibliothek incl. Porto und Buchbinderrechnung	55 Thl. 8 Sgr. 7 Pfg.
	86 Thl. 23 Sgr. 1 Pfg.

Es bleibt ein Kassenbestand von 9 Thlr. In der Sparkasse hat der Unterstützungs-Fonds: 165 Thlr. 24 Sgr. 4 Pf.

Auch in diesem Jahre sind die milden Gaben recht reichlich gewährt worden. Allen freundlichen Wohlthätern der Anstalt, die Geschenke an den Unterstützungsfonds und an die Sammlungen der Anstalt gegeben haben, spricht der Unterzeichnete hiermit im Namen der Schüler und Lehrer seinen innigsten Dank aus.

5. Fundusz wsparcia.

Do funduszu wsparcia wpłynęło w roku 1863:

przez dobroczynne składki	74 tal. 10 śg.
z sprzedaży praw szkólnych à 2 śgr.	6 tal. 25 śg.
w kassie było z r. 1862	14 tal. 18 śg. 1 fn.
summa	95 tal. 23 śg. 1 fn.

Wydano:

stydendium dla prymanera Jankowskiego	10 tal.
wsparcie do opł. szkolnego dla 5 godnych uczniów	19 tal.
słudze szkólnemu za zbieranie składki	2 tal. 14 śg. 6 fn.
na książki jako nagrody i do bibliot. ubogich włącznie porto i introlig.	55 tal. 8 śg. 7 fn.
summa	85 tal. 23 śg. 1 fn.

Zostało w kassie tal. 9. W kassie oszczędności ma fundusz na wspieranie 165 tal. 24 sgr. 4 fn.

Także i w tym roku obficie udzielano dobrowolnych darów. Wszystkim przyjaznym dobroczyńcom zakladu, którzy podarunki swe do funduszu wsparcia i do zbiorów gimnazyalnych złożyli, składa podpisany w imieniu uczniów i nauczycieli niniéjszém swe najczulsze podziękowanie.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Vertheilung

der Lectionen unter die Lehrer während des Winter-Semesters 1863—64.

Podział lekcyi

między nauczycieli w półr. zim. 1863-64.

Lehrer.	Stundenzahl in jeder Klasse.							Summa.
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	
1. Günther, evangelisch, Director.	6 Griech. 3 Geschichte	4 Griech. (Prosa)						13
2. Schmidt, katholisch. 1. Oberlehrer.	4 Mathem. 2 Physik	4 Mathem. 1 Physik	3 Mathem. 2 Naturbeschreib.	3 Mathem.				19
3. Dr. Czaplicki, kath. 2. Oberlehrer, Ordinarius von I.	6 Latein. 2 Polnisch	2 Latein Dichter 2 Polnisch	6 Griech.					18
4. Schwarz, katholisch, 1. ordentlicher Lehrer, Ordinarius von IV.	2 Polnisch (deutsche Abtheilung)	3 Geschich.	2 Geschich. 1 Geogr. 2 Poln. (poln. Abth.) 2 Poln. (deutsche Ab.)	6 Griech.	2 Poln. (poln. Abth.)			20
5. Luke, katholisch, 2. ordentlicher Lehrer, Ordinarius von II.	2 Horaz 2 Französ.	8 Latein. 2 Französ.	2 Französ.	2 Französ.	3 Französ.			21
6. Dr. Ebinger, evangel. designirt. 3. ordentl. Lehrer, Ordinarius von III.	3 Deutsch	2 Deutsch	8 Latein.	8 Latein.				21
7. Dr. Jung, evangel. 4. ordentlicher Lehrer, Ordinarius von V.		2 Griech. (Homer)	2 Deutsch	3 Geschichte und Geogr.	9 Latein. 3 Deutsch 2 Geogr.			21
8. Dr. Jahns, evangel. 5. ordentlicher Lehrer, provisorisch.			2 Latein. Dichter	2 Deutsch 2 Latein. Dichter	2 Poln. (deutsche Abt.)	9 Latein. 3 Deutsch 2 Geogr.		22
9. Görtz, katholisch, 6. ordentlicher Lehrer, Ordinarius von VI.				2 Zeichnen	3 Rechnen 2 Naturb. 2 Zeichnen 3 Schreib.	4 Rechnen 2 Naturb. 2 Zeichnen 3 Schreib.	2 Polnisch	25
10. Schönfeld, Superint. evangel. Religionslehrer	2 Religion 2 Hebr.	2 Religion 2 Hebr.	2 Religion					8
11. Garzstka, Vicar, kathol. Religionslehrer.	2 Religion		2 Religion		3 Religion			7
12. Kreidelhoff, evangel. Lehrer der Vorklasse u. Turnlehrer.					3 Religion	3 Deutsch poln. Abt.	9 Deutsch 3 Religion 5 Rechnen 4 Schreib. 2 Geogr.	29
13. Stolpe, Gesanglehrer.	5 Stunden Gesang.							5

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf

Der Schluß des Schuljahrs findet am Mittwoch den 23. März statt. Der neue Cursus beginnt Donnerstag den 7. April, Morgens um 8 Uhr.

Zur Aufnahme neuer Schüler ist der 5. April, Vormittags von 9 Uhr ab für die Einheimischen, der 6. April um dieselbe Zeit für die Auswärtigen bestimmt.

Die geehrten auswärtigen Eltern, welche unserer Anstalt ihre Söhne anvertraut haben oder anzuvertrauen gedenken, werden dringend ersucht, nicht eher eine Pension für dieselbe zu bestimmen, oder eine solche zu wechseln, als bis sie mit dem Unterzeichneten darüber Rücksprache genommen haben, der empfehlenswerthe Pensionen nachzuweisen gern bereit ist.

Der Abgang der Schüler von der Anstalt muß von den Eltern oder Vormündern derselben schriftlich oder mündlich dem Director angezeigt werden. Bis diese Abmeldung erfolgt ist, wird der Schüler als der Anstalt noch angehörig angesehen und das Schulgeld muß fortbezahlt werden.

Günther.

Rok szkólny kończy się w Srodę 23. Marca. Nowy kurs rozpoczyna się w Czwartek 7. Kwietnia o 8. godz.

Do przyjmowania nowych uczniów miéjscowych przeznaczony jest 5. Kwiecień przedpoł. od 9. godz.; dla zamiéjscowych zaś ten sam czas dnia 6. Kwietnia.

Szanownych rodziców zamiéjscowych, którzy naszemu zakładowi swych synów powierzyli, lub téż powierzyć zamyślają, uprasza się bardzo, aby pensyi dla nich nie przeznaczali, ani jéj téż nie zmieniali bez poprzedniego pomówienia z podpisanym, który do wskazania pensyi zalecenia godnych jest gotów.

Odéjscie uczniów z zakładu musi przez ich rodziców lub opiekunów pismiennie lub ustnie być dyrektorowi oznajmioném.

Dopóki to nienastąpi, uważa się uczeń jako należący do zakładu, i opłatę szkólnego daléj składać musi.

GUENTHER.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Ordnung der öffentlichen Prüfung.

Montag, den 21. März 1864
Vormittags 8 Uhr:

Kirchengesang, gesungen von den katholischen Schülern.

Tertia und **Quarta:** Religion, katholisch. Garzstka.

Septima: Deutsch. — Geographie. Kreidelhoff.

Sexta: Lateinisch. Jahns. — Naturbeschreibung. Görtz.

Quinta: Französisch. Luke. — Lateinisch. Jung.

Quarta: Griechisch. Schwarz. — Geschichte. Jung.

Gesang.

Nachmitttags 2 Uhr:

Tertia: Lateinisch. Ebinger. — Mathematik. Schmidt.

Secunda: Polnisch. Czaplicki. — Lateinisch. Luke.

Prima: Physik. Schmidt.

Gesang.

Dienstag, den 22. März 1864,
verbunden mit der Feier des Geburtstages Sr. Majestät des Königs,
Vormittags von 8 bis 10 Uhr:

Gesang.

Prima: Griechisch. Der Director. — Deutsch. Ebinger.

Festrede des Herrn Dr. Jung.

Gesang.

PORZĄDEK popisu publicznego.

Poniedzlałek, dnia 21. Marca 1864
z rana o godzinie 8.:

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Ordnung KADEK

der öffentlichen Pr ublicznego.

Montag, den 21. Mr dnia 21. Marca 1864

Vormittags 8 U godzinie 8.:

Kirchengesa lern.

Tertia und **Quarta:** Religion,

Septima: Deutsch. — Geog

Sexta: Lateinisch. Jahns.

Quinta: Französisch. Luke. –

Quarta: Griechisch. Schwarz

Tertia: Lateinisch. Ebinger.

Secunda: Polnisch. Czaplic

Prima: Physik. Schmidt.

Di ,

verbunden mit des Königs,

V

Prima: Griechisch. Der Dir

© The Tiffen Company, 2007
TIFFEN Gray Scale
R G B W G K C Y M
A 1 2 3 4 5 6 M 8 9 10 11 12 13 14 15 B 17 18 19

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf